NO LAN

לראות בקידושי ערכאת, ונמצא שהקיזושין שהיו אז לא היו שם עדים כשרים דלא ילכו עדים כשרים אינם כלום, והנידון הוא ניק מה שדרו יחוי שתי שנים

הנה אם נישואי הראשון היו רק בערכאות אשר אף

אם יש אצלם נתינה דטבעת מידו לידה הרי

מע"כ ידידי הגכבד הרב יעקב ווערנער שליט"א. א׳ דר״ח אלול תשכ״ג.

הניסרו ארבים לאחר מלא גם אם יש חשש באשה שהיתה נשואה רק בערכאות על הבנים מימן יש

משה פיינשמיין ידיזו מוקינו ומברכו, ילא כהמנידו במ"ו.

לו בנים, וכהכרה הוא פטור כמו בקיים פו"ר. עכ"פ מצוה במעשיו מ"מ אין לחייבו שוב במצוה זו כיון כשלא היה מחויב כשהיה עכו"ם או שוטה ולא קיים בנים. וממילא כשיש לו בנים כבר אף מבעילות שבעל שרק זה הוא בידו ואין לו לבטל מזה עד שיהיו לו לו בנים, דפירושו דמצות פו"ר שעליו הוא הבעילה להוליד אלא אמר לא יבטל אדם מפו"ר אא"כ יש ביבמות דף ס"א שלא אמר כמה בנים מחוים אדם שיולדו לו בן ובת שאו נפטר. ומדייק לשון המשנה חיוב זה לבעול אשתו איכא עליו מצד פו"ר עד שעזיין לא נתעברה כלל כיון דרק זה בידו לעשות. גמר ביאה עיו"ש, הוי דבגמי ביאה נחשב מקיים אף העראה קא עקר ללאו ועשה דפו"ר לא מקיים עד מתום, ב"ב דף י"ג ד"ה כופין שכתבו דמשעת ביאון גמורה שיוניה אפשר" מזה להוליד. וראיה לזה בירו אלא המצוה ווויוב שעליו הוא לבעול אשתו המפשה שנצטוה בפו"ר אינה הולדת הבנים דוה אינו לומר כהמג"ח שהמצחה לא תהיה על המעשה. אבל איך שבימא אין לחלק בין אמבטי להוליד בהיותו שיש לו בנים שלא חייבה תורה מצוה זו למי שיש ולע"ד יש לונו"ן בפשימות דאף שלא מסתבר מכרי או שוטה ואף ר"ל שפליג בנכרי משום דכקטן שבולד דמי מודה בשומה שנפטר וכ"כ היא באמבטי

ינטו ואם גשתפה צריך לאכול מצה אחרת משום דכיון דלא היה מחוייב בעת שעשה המנחה לא שייך לומר הבנים דלכן אם מתו לא קיים פר״ר, וא״כ גם צ״יי מחמת זה דמצות פו"ר אינו על המעשה אלא על הוית שיקיים המצחה כזה, ועיין במכ"ח מצוה א' שתירץ ואם נשחפה צריך לאכול מצה אוורם משום דכיון אמבטי אף שהוא שלא במעשה גמי יצא.

אבל צריך לידע ודאי שלא היו הנישראין אלא רספק ממור מותו אין להחמיר כלל אף לכתחלה. רק איסור לאו דממור וגם מממור הא איכא קולא ודאי אין להוש שיכוננו לקידושין, מ״מ משתדלין אנו אתה כוחב עליה שהיא בת חורה ומצוינת במעלות שלו שצריך לישא אותה לכתחלה. גם פשוט שיש לכתחלה, וכ"ש כשכבר היו שידוכין והיא בשם כלה ואם גם אחרים יודעין מזה צריך לחקור ולדרוש ואם בערכאות, ואם כל הידיעה היא רק מהנערה ואמרה היה במקום שא"א להשיג גמ, אבל לענין הבנים שהוא התורה ולא רצו בשאט נפשם להתקדש כדין התורה והנה אף שלדינא אני מסיק להיתר בכל אופן לסמוך על סימן זה לדינא מ"מ כיון שמדינא הרי ומדות ישראל שהוא סימן שהיא כשרה אף שאין הקודושין בלא גט, ולכן כיון שאני רואה שבמכתבך ת"ח ויר"ש שאם היתה צריכה גם לא היה מסדר לסמוך על הרב שסידר הקירושין השניים כיון שהוא יתברר שהיו רק בערכאות מותרת הבת לקהל אף שהיה רק בערכאות הרי הפה שאטר הוא הפה שהחיר להשיג גם אם אפשר לחומר איסור א"א ומה שהתרתי במדינה זו שנקל להשיג להתקדש אצל רב כדין ממופקרין שעוברין על הרבה איסורין ווגות ובפרט ולכן ישא אותה המשודך שלה למו"ט ביום שהוקבע סימן זה שלא להחמיר בחגם ולצער לנערה חשובה, מבואר שוויא כשרה לקהל לכתחלה יש לסמוך על ילא ידברו שוב עם שום איש מזה כדי שלא יוציאו לעו שלא כדין.

היו לזנות. אבל כבר בארתי בספרי אגרות משה חלק לו את"כ בדרך ביאה דאישות שהרי ביאות אלו לא לאשה ולא לזונה סגי שתהיה קנויה לו במה שנבעלה זין צורך להתכוין לקידושי תורה דכיון שנשאה בעילת זנות ובעל לשם קידושין ואף אם לא נתכחנו לעדות לא ידעו שהן איש ואשתו אינו כלום אף שידעו וראו לכה"ם שנים מהם אבל אם לא היו אם דרו במקום ששכיחי אנשים כשרים שיש לתלות לעדות איך שדרים כדרך איש ואשתו שהוא רק אך אף כשנחמיר הוא רק כשראו שני אנשים כשרים שליט"א שמחמיר בזה ותשיג את הספר ותעיין שם. ודחיתי שם דברי הגאון ר' יוסף אליהו הענקין אהצ"ו סימן ע"ר שבמופקרין לעבור איסורי תורה לקידושי תורה משום שלא היו שומרי תורה אולי שאגן טהדי שהיו ביאות הרבה וחקה שאין בועל ממקום ששכיחי אנשים כשרים שיותר מצוי שכשרים אין בהם חוקה ושכן פוסקין גם המחבר והרמ״א להגרי"א הענקין שלים"א.

מנחם מענדל בורשמין שליט"א.

חמשה עשר באב חשכ״ב.

מימן

לפרנסתו ובשאר איסורי שבת וכל בענין סופר שמחלל שבת ברבר אחר

שהוא משום דכולל שם מומר בהדי נכרי ומומר בר כתב מטעם דלאו בר כריתות הוא כדכתב בעבר, משום שאינו כותב לשמה דע"ד עצמו הוא כותב ולא הב"ש סק"ה מהרמב"ם שנקט בטעם פסול עכר"ם מגירושין המ"ו ובש"ע סימן קכ"ג סעיף ב", מדייק בפרהסיא שפסול לכתיבת הגט כדאיתא ברמב"ם פ"ג ספק שמא אינו כותב לשמה וגם כתב דאפשר אף עומר ע"ג מטעם דלאו בר כריתות הוא ובמומר הוא נפשיה עיי"ש, שלכן כתב שיש חלוק בין נכרי למומר כריתות הוא ואינו פסול אלא משום דכותב ע"ד גם בכ"מ דבמומר שהוא בר כריתות הוא רק ספק הב"ש אף שכתב בלשון ואפשר דהא לא אמר טעם שאף שהוא מומר כתב לשמה, ומשמע שכן נוטה דעת לדינא דבנכרי במל הגט בודאי אפילו אם ישראל מטעם דשמא אינו כותב לשמה. וגם ברש"י גימין דף כריתות לכתיבת גם עיל"ש, א"כ הוא כמפורש ברדאי ומה שלהרמב"ם אינו גט הוא לטעמיה דבעיגן דטעם אדעתא דנפשיה עביד הוא רק ספק ולא בטל לחלק וכדאבאר בסמוך שאין לחלק. וכן כתב הכ"מ שם באין ישראל עומד ע"ג הוא רק ספק דהא אפשר כ"ג כתב ואע"ם שזה אומר לו כן שמא הוא גמר בלבו לשם אחר, הרי פי׳ שהוא ספק.

כשהיה ביהכ"ג כשר אבל נשאר שם לחזן גם גם בשעת והחק גדול שלא נמצא טופר אחר עד מקום בחוקת כשרות כמתחלה אם יש להכשירו לכתיבת בשאר דברים של שבת ובכל איטורי התורה הוא תנה בדבר סופר שהוא חזן בביהכ"צ שנתקבל שם יש להכשירו לכתיבת גם במקום עיגון איסורי התורה הוא בהוקת כשרות אם רחוק מאד. וכתר"ה דעתו להתיר בשעה"ד כזה ורוצה על המיקרעפאן בשבתות וי"ם בשביל פרנסתו אבל וואטיוון להתפלל בתערובות אנשים ונשים ולהתפלל מע"כ ידידי הרב הגאון המפורסם מוהר"ר מודכי והנה בדבר סופר שהוא מומר לחלל שבת כשקלקלו הבע"ב והנהיגו מנהגי הרשע של הקאנסער־

לידע גם דעתי העניה בזה.

הספק זהא רק בישראל עומד ע"ג אבל באין עומד ועיין בפר״ח בסעיף ג' שכתב בסוף דבריו בגברי

דהגט דאינו ענין קדושה אלא שהוא דין שיעשה שמה אין בלבו לזה, שלכן גם בכותב בעצמו יש יק משום דמספקינן שמא אף שאנער הנכרי שעושה עו"ז שייך שיכתוב לשם זה. וא"ב מה שפסול הוא שאינו מאמין במצוה דגם כיון שעכ"פ יודע שיתירוה שבכתיבת הגם מדברים אהרים, וזה שייך אף במומר גירושין אף שאין עדיפות בחשיבות דברים אלו שעשה הכתיבה לשמן דמגרש ומתגרשת אלו ולשם אמירתו ודאי רק פטומי מילי בעלמא, אבל לשמה ס"ת והשמות, דכיון דאינו מאמין בקרושתן וזויא להיות רק ספק כדכתב הב"ש בהואפשר.

אבל לא מסתכר זה כלל דל״ד ללשמן דקדושת

לשמה מצד מחשבת המצוה הפומר ע"ג.

מאמין בקדושת השם והוא אצלו כשאר הדברים לא ראף בכתב לשם קדושת השם אינו כלום. וגם הא הזיברים והואיל וועתו כן לא נתקדש, ולא חלק המצורו אבל בכותב בעצמו הוא בדין וראי שלא לשנה נחקדש דהא כתב שלא לשמן. אלא משום דאיירי אף נתקדשו האזכרות בכל אופן בלא הטעם שביון שאינו אילרי ודאי אף בכתב לשמה, דבכתב שלא לשמה לא לאסור באם שמעו שכתב לשם קדושת וושם משום ולא כחבו לשמו אלא שהוא מעלה בדעתו שזה כשאר עם האוכרות שבו מפני שאינו מאמין בקדושת השם מיסוה"ת ה"ח באפיקורם שכתב ס"ת ששוופין אותו התעסקות בעלמא. וכרמציגו סברא כזו ברמב״ם פ״י מאדר דאינו מחויק בויני המורה הוא כמחשבת משום זיכיון דאינו סובר שיש תועלת בכתיבת גם טובר רש"י שהיא ספק משום רשמא עושה ע"ד ואף שברשיי אפשר לפרש שוק בגדול עומוי צ"ב ע"ג הוא משום דאם לא היה עביר ארעתא דנפשיה שכותב לשמה אלא ככותב להתעסקות בזכויים בעלמא הדברים ולא נתקדש בדבריו. וסברא זו אפשר שייך שאמירתו לשם קדושת כ"ת ולשם קדושת השם אינו בכתב לשמן שנמי סובר ששורפין לכן הוצרך לומר לא שייך מעשה כתיבתו לציוי העומר ע"ג הויא דכתיבת הנכרי נעשה בציויג ולכן רק משום שאפשר היה מהני מחשבת הישראל העומר ע"ג כיון שמעשה ילא נחשב לשמה. ומה שהוא ספק בישראל עומד והוא אצלו כדברים בעלמא אין לוחזשיב אף כשאומר לומר גם בלשמה דגט דכיון דאינו מאמין במצוה דגט כלום כיון שאינו מאמין ומעלה בדעתו שוה כשאר רהא אפשר שעשה אדעתא דישראל המצוהו שהוי כתיבתו שלא לשמה. וזה סובר רש"י דהוא רק ספק שהנכרי אינו עושה למה שמצוהו אלא לשם אחר שאו

משה פיינשטיין

D S C

אבן דעון